خراسان رضوی

صفحه آخر

چهارشنبه
۱۷ شهریور ۱۳۹۵
۵ ذی‌الحجه ۱۴۳۷
۸ صفحه / شماره ۳۳۷۸

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی هنری خراسان
مدیر مسئول: محمد سعید احدیان
سردبیر: سیدعلی علوی

دفتر مرکزی: مشهد، بلوار شهید صادقی
صندوق پستی: ۵۱۱-۹۱۷۳۵
تلفن: ۳۷۶۳۴۰۰۰-۰۵۱

نمابر دبیرخانه: ۰۵۱۳۷۶۲۴۳۹۵
پذیرش آگهی و اشتراک: ۰۵۱۳۷۰۱۰
پیامک: ۲۰۰۰۹۹۹

چاپ مشهد: شهر چاپ خراسان
روابط عمومی: ۰۵۱۳۷۰۰۹۱۱۱
نمابر تحریریه: ۰۵۱۳۷۶۲۶۵۰۱

حکمت روز

امام صادق(ع)

غیبت آن است که درباره برادرت چیزی بگویی که خداوند آن را پوشیده نگه داشته است، اما (گفتن) خصلت‌های آشکاری چون تندخویی و شتابزدگی غیبت نیست.

کافی (ط-الاسلامیه) ج ۲، ص ۳۵۸، ح ۷

شاعران خراسان قدیم

مولانا

خراسان به روایت خراسان

جواد نوائیان رودسری

یادی از طبیب اعظم

دکتر حجازی؛ بانی نخستین بیمارستان روانی مدرن در مشهد

برای بسیاری از مردم مشهد، نام بیمارستان «حجازی» آشناست. بیمارستانی در حاشیه خیابان عبادی (خواجه ربیع یا سمزقند سابق) که به درمان بیماران روانی اختصاص دارد. با این حال شاید کمتر کسی با دکتر حجازی، مؤسس و سازنده این بیمارستان و خدمات ارزنده او به مردم مشهد آشنا باشد.

ماجرای کوچه «دیوانه‌خانه»

دکتر سیدموسی حجازی، ملقب به طبیب اعظم، در سال ۱۲۵۶ هـ.ش، در تهران متولد شد. او تحصیلات خود را در مدارس تهران طی کرد و سپس برای آموختن دانش‌پزشکی، به دارالفنون رفت. مرحوم حجازی پس از فراگیری دانش پزشکی، به مشهد آمد و به عنوان رئیس دارالشفاء رازی این شهر، به کار مشغول شد. در برخی اسناد تاریخی از وی به عنوان مسئول بهداری مشهد در زمان کلنل محمدتقی خان پسیان یاد شده است. آن مرحوم، مدتی بعد، به عنوان نخستین پزشک قانونی شهر مشهد انتخاب شد و این مسئولیت را تا پایان عمر برعهده داشت. دکتر حجازی، در شرایطی که بیماران روانی از جامعه طرد می‌شدند و در معرض اتهامات واهی، مانند جن‌زدگی و... قرار می‌گرفتند، تصمیم به ایجاد مرکزی برای نگهداری آن‌ها گرفت. با پیگیری و تلاش مستمر او و کمک و مساعدت افراد خیّر، سرانجام محلی در میدان «دوچرخه»، مکانی که امروزه سالن ورزشی مهران مشهد قرار دارد، به این کار اختصاص داده شد. این محل، تا چند دهه قبل، به کوچه «دیوانه خانه» معروف بود.

تصمیمی مهم برای جابه‌جایی بیمارستان روانی

با این حال به دلیل عدم تناسب مکان انتخاب شده با نیازهای یک مرکز درمانی بیماران روانی، دکتر حجازی با کمک آستان قدس رضوی، زمینی در خیابان سمزقند (آیت‌ا... عبادی فعلی) برای این کار تهیه کرد و سنگ بنای نخستین بیمارستان روانی شهر مشهد را گذاشت. او به تأسیس این بیمارستان اکتفا نکرد و هزینه نگهداری بسیاری از بیماران بی‌سرپرست را شخصاً تقبّل می‌کرد. دکتر حجازی، پیش از تأسیس بیمارستان حجازی، درصدد ساماندهی وضعیت مسلولان شهر مشهد برآمد. به همت او، در ابتدای جاده طرقبه فعلی، برای نگهداری مسلولان، بیمارستانی ساخته شد که امروزه به بیمارستان «دکتر علی شریعتی» مشهور است. ساخت بنای این بیمارستان در سال ۱۳۲۵ هـ.ش به پایان رسید. این پزشک نیکوکار و خیراندیش، سرانجام پس از دو سال بیماری، در سال ۱۳۳۲ هـ.ش، در ۷۶ سالگی، دار فانی را وداع گفت و در بیمارستان مسلولان دکتر حجازی (دکتر شریعتی فعلی) به خاک سپرده شد. مقبره وی، در اتاقک کوچکی است که در ورودی بیمارستان قرار دارد.

از خبرنگار روزنامه
بازدید بیمارستان مشهد
روز جمعه ساعت ده صبح جناب آقای صفر استاندار محترم از بیمارستان مشهد بازدید نمودند. آقایان رئیس دادگستری، رئیس هیئت باز رسی وزارت دارائی و مدیر و خبرنگار و عکاس روزنامهٔ خراسان نیز در این بازدید حضور داشتند. آقای دکتر حجازی رئیس بیمارستان حاضر بودند تا باستعلامات جناب آقای استاندار پاسخ گویند.

روزنامه خراسان، در اسفند ماه سال ۱۳۲۸، گزارش مبسوطی از چگونگی احداث نخستین بیمارستان بیماران روانی مشهد را منتشر کرده است.

تنور

عمو شاطر

شله؛ سور ریاست اتاق بازرگانی ایران

روز یکشنبه هفته جاری غلامحسین شافعی رئیس اتاق بازرگانی خراسان رضوی با غلبه بر رقیب اصفهانی خود، پیروز انتخابات دهمین رئیس اتاق بازرگانی ایران شد.

راه بلد

سروش

این آخر هفته، فرمان خودرویتان را سمت یک تجربه تاریخی بچرخانید

یخدان‌های ثلاثه قجری

ما ایرانی‌ها عاشق نوستالژی هستیم. هر قاب عکسی که سیاه و سفید باشد، ما را به سمت خود می‌کشاند تا چشم بدوزیم به چهره‌هایی که زیر غبار تاریخ گُم شده‌اند. با این اوصاف، توصیه می‌کنیم شما هم اگر هوس کردید این آخر هفته، کوله‌ای ببندید و سر کج کنید سمت بیرون شهر، مقصدی تاریخی را برگزینید و جلوه‌ای از گذشته را تماشا کنید.

اما مقصدی که با این مشخصات برای شما پیش‌بینی کردیم، «یخدان‌های تاریخی سبزوار» است. آثار تاریخی منحصربه‌فردی که شما را میهمان عصری تاریخی می‌کند.

چی داره؟

در شهر سبزوار چند یخدان تاریخی وجود دارد که قدمت آن‌ها به دوره قاجاریه می‌رسد. جنس این یخدان‌ها از خشت است که در گذشته برای نگهداری یخ برای فصل تابستان استفاده می‌شده است. می‌گویند زمانی ۳۰ یخچال در این شهر بوده که حالا فقط ۱۲ عدد باقی مانده است و ۳ عدد از آن‌ها در حاشیه جنوبی شهر و در امتداد جاده کمربندی تهران به مشهد قرار گرفته است.

چی می‌بینیم؟

در این یخدان‌ها نه تنها آب بر اثر برودت شب‌های سرد زمستان یخ می‌بندد بلکه در محوطه‌ای که به نام چال یا گودال مرسوم است، یخ‌ها تا اواخر تابستان نگهداری می‌شود. یخدان‌ها از سه قسمت تشکیل شده‌اند؛ چال یا گودال یخدان، گنبد مخروطی شکل و یا به اصطلاح خول و تونل ورودی. دو طرف دیوار تا حدودی منحنی است تا از تابش خورشید در شرق و غرب دیوار تا حدی جلوگیری کند و در سمت جنوب دیوار یک اتاق برای فردی که از یخدان محافظت می‌کند، قرار دارد. در گذشته برای فراهم آوردن یخ، فرد نگهبانی که از یخدان محافظت می‌کرد، در شب‌های سرد زمستان، متناسب با سردی هوا، در جوی واقع در شمال دیوار آب می‌انداخت و وقتی طی چند شب قطر یخ به اندازه کافی می‌رسید، یخ‌ها را می‌کند و درون یخدان می‌ریخت.

محل قرارگیری و ساخت یخدان‌ها بیشتر در حاشیه جاده‌های اصلی و سر راه روستاها یا شهرها قرار داشته است.

چی ببریم؟

برای این سفر به بساط پُرو پیمانی نیاز ندارید، چون هر آنچه از خوراک و... نیاز باشد، در داخل شهر خواهید یافت. فقط حتما یک دوربین عکاسی همراه داشته باشید تا شکوه تاریخ را در قاب‌هایی زیبا ثبت کنید و به یادگار نگه دارید.

زیر پوست شهر

پاریزی

سفر زیارتی دوقلوها و چندقلوها به مشهد

جمعی از دوقلوها و چندقلوهای عضو انجمن پارسی به مشهد مقدس سفر کردند و به زیارت حضرت رضا(ع) مشرف شدند.

ایمان خاصه تراش، مدیر اجرایی این موسسه در گفت‌وگو با «خراسان» درباره این برنامه می‌گوید: امسال این هشتمین کاروان از دوقلوها و چندقلوهای ایرانی است که از شهرهای مختلف، به نیت زیارت، به مشهد سفر می‌کنند.

وی ادامه می‌دهد: در این سفر ۴۸ نفر از آن‌ها از شهرهای تهران، شیراز و قائم‌شهر حضور داشتند و از برنامه‌های زیارتی و سیاحتی ما بهره‌مند شدند. این سفر برای آن‌ها برکات زیادی داشت و از آن لذت بردند و بعضا خواستار تکرار این تجربه بودند. وی در پایان خاطرنشان می‌کند: هم اکنون، مجموع دوقلوها، سه و حتی پنج قلوهای ما در این انجمن به ۱۰ هزار نفر می‌رسد.

یادداشت

دکتر علیرضا شیری

روانشناس و مدرس دانشگاه

خانواده ایرانی؛ ستون و سرمایه جامعه ایرانی

افکار و خانواده دو عامل بسیار مهم در تعیین سلامت فرد است و شخص در مرکزیت این دو دایره قرار دارد. خانواده نیز در مرکز دایره دیگری تحت عنوان جامعه قرار گرفته است. این دو ایر، متحدالمرکز و دارای تاثیر متقابل بر یکدیگرند. به طوری که احوالات فرد، به خانواده و از خانواده به جامعه سرایت می‌کند و بالعکس. اگر در جامعه مسئله‌ای به وجود آید، بر خانواده و در نهایت بر فرد اثر می‌گذارد.

سلامت خانواده و همچنین جامعه به واسطه پنج مولفه اصلی سنجیده می‌شود. مولفه اول، «مراقبت» است. به این معنا که در یک خانواده سالم، اعضا از یکدیگر مراقبت می‌کنند؛ این به معنای تعقیب و گریز نیست؛ بلکه افراد خانواده نگران هم هستند و برای خواسته‌ها و دغدغه‌های هم اهمیت قائلند. مولفه دوم؛ به «جرأت» برمی‌گردد؛ اعضای خانواده در عین حال که به نیازها و دغدغه‌های هم اهمیت می‌دهند، باید برای خود و خواسته‌های خود نیز اهمیت قائل شوند. جرأت و مراقبت لازم و ملزوم یکدیگرند و در صورت فقدان یکی از این موارد، در خانواده فضایی دیکتاتوری حاکم می‌شود. مولفه سوم نیز «شفافیت» است. به این شکل که اعضای یک خانواده سالم کمتر برای هم نقاب می‌گذارند و توان نه گفتن به یکدیگر در آن‌ها وجود دارد. «پیوستگی» مولفه چهارم در سلامت خانواده است، زیرا خانواده سالم باید دارای اجزا و برنامه‌های پیوسته، باثبات و هماهنگ باشد. در نهایت مولفه پنجم به مبحث «تغییر» برمی‌گردد که بر این اساس اعضای خانواده باید آمادگی پذیرش تغییرات طبیعی را در خانه و بین اعضا داشته باشند. به طور مثال زمانی که فرزند خانواده به دوران نوجوانی و ورود پیدا می‌کند، به‌طور ناخودآگاه رفتار او دچار تغییراتی می‌شود که دیگر اعضا باید این تغییر را بپذیرند و رفتاری متناسب با شرایط جدید آن فرد داشته باشند.

باتوجه به این معیارها می‌توان نتیجه گرفت که اکنون حال جامعه ایرانی و متعاقبا حال خانواده و مردم ایرانی خوب نیست. زیرا جامعه ایران چندان در تحقق این پنج معیار، به ویژه در مورد جرأت و شفافیت موفق نبوده و این امر در ارتقای سلامت افراد و خانواده نیز تاثیرگذار است. پاره‌ای عوامل باعث می‌شود تا رضایتمندی از زندگی دستخوش تلاطم شود. یکی، مسائل اقتصادی و هزینه‌های بالای تفریح در کشور است. اما آنچه بیش از همه روحیات خانواده‌ها و افراد جامعه را تحت‌تاثیر قرار می‌دهد، وضعیت فرهنگی موجود در جامعه و فضای مجازی است. شرایط حاکم در این بسترها باعث شده است به رغم تلاش خانواده‌ها، بعضی آسیب‌ها همچنان گریبانگیر قشر جوان باشد.

لذا به منظور ارتقای سلامت جامعه و متعاقبا سلامت خانواده، باید برای تحقق پنج مولفه اصلی در خانواده و همچنین جامعه کوشید. در حقیقت باید خانواده را با شئونی که برای خوشبختی و سعادت به آن نیاز دارد، آشنا و اعضا را ترغیب کرد تا در جهت تامین آن‌ها، همقدم شوند. اما مشکل دیگری که گریبانگیر خانواده‌های ما شده است و می‌تواند آسیب‌های ثانویه را برای خانواده به همراه داشته باشد، پدیده مصرف‌گرایی است که بسیار رواج دارد و افراد به‌واسطه این امر در تلاشند حال خود را بهبود بخشند، در حالی که می‌توان با جیب‌های کوچک و درآمد کم هم لذت‌های بزرگ را تجربه کرد و خانواده‌های ایرانی باید در این زمینه تلاش کنند.

اگرچه این راهکارها برای ارتقای سلامت جامعه زمان‌بر است اما در نهایت نتیجه مثبتی را برای تمامی افراد جامعه به ارمغان می‌آورد. رویکرد دیگر برای پرهیز از مصرف‌گرایی، ترویج فرهنگ «زندگی ساده متضمن شادی پایدار» است و این مهم جز با مشارکت رسانه‌ها میسر نخواهد شد، چه بهتر که برای اصلاح‌گری، در گام اول فضای مجازی را با محتوایی در خور و ترغیب‌کننده نسبت به این امر، پُر کنند. به هر روی، خانواده ایرانی، بزرگ‌ترین سرمایه برای جامعه ایرانی است و این سرمایه باید به شایستگی پاس داشته شود.

مشهد # Mashhad

شهر و استان در شبکه‌های اجتماعی

علی مسعودی کمدین مشهدی هم با این پست به‌روز شد. او نوشت که تازگی‌ها سلفی‌هایش خیلی بهتر شده است. وی همچنین وعده داد که در سفر به شمال برای حضور بر سر لوکیشن فیلم «شکلاتی» حتما سری به جویبار و حسن یزدانی قهرمان المپیکی کشتی خواهد زد تا با او کشتی بگیرد.

گروه جهادی «فتیان» که از دانش‌آموزان دبیرستانی تهرانی تشکیل شده است، یک مدرسه شش کلاسه در روستای اهل سنت «تام‌رسول» در شهرستان سرخس ساخت. اما آنچه این گروه را در شبکه‌های مجازی مشهور کرد، این طرح جالب پشت لباسشان بود که واکنشی به بعضی لباس‌های قاچاق پشت‌نویسی شده موسوم به «کوئین» به شمار می‌آید. پشت لباس این جهادگران جوان نوشته شده: «آروم باش... من یک جهادی‌ام.»

برزو ارجمند با به اشتراک گذاشتن این تصویر، برای سلامتی مهدی ماهانی بازیگر سینما و تلویزیون که به دلیل ناراحتی قلبی در بیمارستان بستری است، آرزوی سلامتی کرد.

سنگ قبرهایی بر دیواری در قوچان... این تصویر جالبی بود که دیروز در شبکه‌های مجازی منتشر شد. یک شبکه اجتماعی محلی در توضیح این عکس نوشت: «این قبرها طی زلزله مهیبی که قوچان قدیم را کاملا ویران کرد از بین رفت و چون خانواده این اموات نمی‌توانستند محل دقیق هر قبر را شناسایی کنند، سنگ‌ها را روی دیواری در محل قبلی قبرستان نصب کردند.»